

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਸੰਤ ਜਨਾ ਪਗ ਰੇਨ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਨੀ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਮਨੁ
ਕੋਰਾ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਭੇਨ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਹਮ ਅਚਿਤ ਅਚੇਤ ਨ ਜਾਨਹਿ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਗੁਰਿ ਕੀਏ
ਸੁਚਿਤ ਚਿਤੇਨ ॥ ਪ੍ਰਭਿ ਦੀਨ ਦਇਆਲਿ ਕੀਓ ਅੰਗੀਕ੍ਰਿਤੁ ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੇਨ ॥੧॥ ਹਰਿ
ਕੇ ਸੰਤ ਮਿਲਹਿ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਟਿ ਦੇਵਉ ਹੀਅਰਾ ਤੇਨ ॥ ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਹਮ
ਕੀਏ ਪਤਿਤ ਪਵੇਨ ॥੨॥ ਹਰਿ ਕੇ ਜਨ ਉਤਮ ਜਗਿ ਕਹੀਅਹਿ ਜਿਨ ਮਿਲਿਆ ਪਾਥਰ ਸੇਨ ॥ ਜਨ
ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਓਇ ਉਤਮ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੇਨ ॥ ੩ ॥ ਤੁਮੁ ਹਰਿ ਸਾਹ ਵਡੇ ਪ੍ਰਭ
ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਵਣਜਾਰੇ ਰਾਸਿ ਦੇਨ ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਦਇਆ ਪ੍ਰਭ ਧਾਰਹੁ ਲਦਿ ਵਾਖਰੁ ਹਰਿ
ਹਰਿ ਲੇਨ ॥੪॥੨॥ {ਪੰਨਾ 1294}

ਪਦ ਅਰਥ:- ਪਗ ਰੇਨ—ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜ। ਮਿਲਿ—ਮਿਲ ਕੇ। ਰੰਗਿ—ਰੰਗ ਨਾਲ। ਭੇਨ—ਭਿੱਜ ਗਿਆ।੧।
ਰਹਾਉ।

ਅਚਿਤ—(ਅ-ਚਿਤ) ਬੇ-ਧਿਆਨੇ। ਅਚੇਤ—ਗਾਫਿਲ। ਗਤਿ—ਉੱਚੀ ਆਤਮਕ ਅਵਸਥਾ। ਮਿਤਿ—ਮਾਪ,
ਅੰਦਾਜ਼ਾ। ਗੁਰਿ—ਗੁਰੂ ਨੇ। ਸੁਚਿਤ—ਸਿਆਣਾ। ਪ੍ਰਭਿ—ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ। ਦੀਨ ਦਇਆਲਿ—ਦੀਨਾਂ ਉੱਤੇ ਦਇਆ
ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ। ਅੰਗੀਕਾਰੁ—ਪੱਖ। ਕੀਓ ਅੰਗੀਕ੍ਰਿਤੁ—ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਮਨਿ—ਮਨ ਵਿਚ।੧।

ਮਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੰਤ—ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ। ਮਿਲਹਿ—ਜੇ ਮਿਲ ਪੈਣ। ਕਟਿ—ਕੱਟ ਕੇ। ਦੇਵਉ—ਦੇਵਉ, ਮੈਂ
ਦੇ ਦਿਆਂ। ਹੀਅਰਾ—ਹਿਰਦਾ। ਤੇਨ—ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ। ਪਤਿਤ ਪਵੇਨ—ਪਤਿਤਾਂ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ।੨।

ਜਗਿ—ਜਗਤ ਵਿਚ। ਕਹੀਅਹਿ—ਆਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੇਨ—ਸਿੱਝ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਭਿੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਰਨਿ ਨ
ਸਾਕਉ—(ਸਾਕਉ) ਮੈਂ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਓਇ—(ਲਫਜ਼ 'ਓਹ' ਤੋਂ ਬਹੁ-ਵਚਨ)। ਕੇਨ—ਕੀਤੇ
ਹਨ।੩।

ਸਾਹ—ਸ਼ਾਹ, ਨਾਮ-ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਮਾਲਕ। ਸੁਆਮੀ—ਹੇ-ਸੁਆਮੀ! ਰਾਸਿ—ਸਰਮਾਇਆ, ਪੂੰਜੀ। ਦੇਨ—ਦੇਹ।
ਪ੍ਰਭ—ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਲਦਿ ਲੇਨ—ਲੱਦ ਲਵਾਂ। ਵਾਖਰੁ—ਵੱਖਰ, ਸੌਦਾ।੪।

ਅਰਥ:- ਹੇ ਭਾਈ! ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜ (ਮੰਗਦਾ ਹੈ)। ਹੇ ਭਾਈ! ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ
ਮਿਲ ਕੇ (ਜਿਸ ਨੇ ਭੀ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਿਫਤਿ-ਸਾਲਾਹ ਸੁਣੀ, ਉਸ ਦਾ ਕੋਰਾ ਮਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ-ਰੰਗ
ਵਿਚ ਭਿੱਜ ਗਿਆ।੧। ਰਹਾਉ।

ਹੇ ਭਾਈ! ਅਸੀਂ ਜੀਵ (ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਲੋਂ) ਬੇ-ਧਿਆਨੇ ਗਾਫਿਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ
ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਉੱਚੀ ਆਤਮਕ ਅਵਸਥਾ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਡਾ ਬੇਅੰਤ ਵੱਡਾ ਹੈ। (ਜਿਹੜੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਰਨ ਪੈ ਗਏ,
ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ) ਗੁਰੂ ਨੇ ਸਿਆਣੇ ਚਿੱਤ ਵਾਲੇ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਦੀਨਾਂ ਉੱਤੇ ਦਇਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਜਿਸ ਦਾ ਪੱਖ
ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।੧।

ਹੇ ਭਾਈ! ਜੇ (ਮੇਰੇ) ਮਨ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਜਨ (ਮੈਨੂੰ) ਮਿਲ ਪੈਣ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ (ਆਪਣਾ) ਹਿਰਦਾ ਕੱਟ ਕੇ ਦੇ
ਦਿਆਂ। (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸੰਤ ਮਿਲ ਪਏ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮਿਲ ਪਿਆ। ਹੇ ਭਾਈ! ਸੰਤ ਜਨ
ਅਸਾਂ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਪਤਿਤਾਂ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।੨।

ਹੇ ਭਾਈ! ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸੇਵਕ ਜਗਤ ਵਿਚ ਉੱਚੇ ਜੀਵਨ ਵਾਲੇ ਅਖਵਾਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆਂ
ਪੱਥਰ (ਭੀ ਅੰਦਰੋਂ) ਸਿੱਝ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (ਪੱਥਰ-ਦਿਲ ਮਨੁੱਖ ਭੀ ਨਰਮ-ਦਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ)। ਹੇ ਭਾਈ! ਮੈਂ ਸੰਤ ਜਨਾਂ

ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ (ਆਪ) ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੇ ਜੀਵਨ ਵਾਲੇ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।3।

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਹੇ ਹਰੀ! ਹੇ ਸੁਆਮੀ! ਤੂੰ ਨਾਮ-ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈਂ, ਅਸੀਂ ਜੀਵ ਉਸ ਨਾਮ-ਧਨ ਦੇ ਵਪਾਰੀ ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਮ-ਸਰਮਾਇਆ ਦੇਹ। ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਆਪਣੇ ਦਾਸ ਨਾਨਕ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਕਰ, ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ-ਸੰਦਾ ਲੱਦ ਸਕਾਂ।4।2।